Aan: Het College van B&W, Gemeente Losser
tav dhr Milad Lahdo (Portefeuillehouder)

cc: Raadsleden Gemeenteraad Losser

Losser, 24 November 2025

Geachte Dame, Heren,

Langs deze weg wil ik U gaarne deelgenoot maken van een dilemma waarmee ik als Voorzitter van het Openluchttheater (OLT) Brilmansdennen te Losser – meer formeel: Voorzitter van het Bestuur van de *Stichting Exploitatie Brilmansdennen* - sedert enige tijd worstel in relatie tot het voornemen van het Gemeentebestuur om de gemeente een (uitzondering op de) omgevingsvergunning te verlenen voor de tijdelijke huisvesting (voor 5 jaar) van Oekraïense ontheemden op het terrein van de voormalige tennisvereniging aan de Gildehauserweg 25 te Losser.

Laat ik voorop stellen dat ik de open communicatie waardeer die ik sedert het bekend maken door het College van B&W van dit voornemen in de zomer persoonlijk en functioneel met de Portefeuillehouder over dit onderwerp telefonisch en rechtstreeks heb mogen onderhouden. Ik beschouw mijzelf als Vz OLT – zoals destijds bij mijn benoeming als Voorzitter met de toenmalige Wethouder is afgesproken - als hoeder van het partnerschap van de Stichting met de Gemeente.

Zoals bekend is het OLT als zodanig van de Gemeente. Met de Stichting Exploitatie Brilmansdennen is afgesproken dat deze zich tbv de gemeente en de Losserse - en regionale - gemeenschap inzet voor het behoud, de duurzaamheid en exploitatie van deze voorziening in het belang van gemeente en gemeenschap. Daartoe is door de gemeente een Gebruiksovereenkomst afgesloten om het Theater in het belang van de gemeente en Losserse gemeenschap - dus niet voor mijzelf, het OLT-bestuur of de (inmiddels zo'n 95) betrokken vrijwilligers - te exploiteren. Dit o.m. door voorstellingen en evenementen te programmeren en organiseren. Er staat in betreffende

gebruiksovereenkomst de nadrukkelijke opdracht om het Theater te exploiteren ‘zoals een goede huisvader betaamt’.

In dat verband vind ik dat ik Wethouder, College en de Gemeenteraad van Losser als geheel deelgenoot moet maken van een aantal oprechte zorgen die ik in de rol als Vz OLT inmiddels heb nu ik de Raadstukken en de toelichting op het voorgenomen besluit die onlangs voor de inspraakprocedure zijn vrijgegeven ook zelf heb kunnen lezen. Ik vind echter dat ik dat als partner van de gemeente niet via de algemene inspraakprocedure kan of moet doen. Vandaar deze brief, langs deze weg, aan betreffende geadresseerden.

In de gebruiksovereenkomst van de Gemeente staat onder meer de verantwoordelijkheid van de Stichting om te zorgen dat deze beschikt over alle benodigde vergunningen voor de exploitatie van een OLT. De zorg van het Stichtingsbestuur voor een zodanig gebruik van het OLT ‘… dat door of vanwege het gebruik geen hinder of overlast in welke vorm dan ook aan de verdere omgeving van het openluchttheater wordt veroorzaakt’ (zoals het in de gebruiksovereenkomst wordt geformuleerd) loopt – naast het zorgvuldig onderhouden van goede relaties met de vrijwilligers, buurtbewoners en Horeca en andere Ondernemers in het Centrum van Losser – met name via de Vergunningsaanvraag voor voorstellingen, optredens en evenementen onder de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). (Daarnaast heeft het OLT bijvoorbeeld ook een Horeca-vergunning verworven met alle bijbehorende verplichtingen en getuigenissen van bijbehorende competenties. Ook op het gebied van EHBO geldt dat waar nodig voorzien is in aanvullende regels of voorzieningen).

Er is in het OLT-Bestuur een paar keer gesproken over het voornemen van het Gemeentebestuur tot de aangegeven – als tijdelijk aangemerkte – opvang van Oekraïense Ontheemden op de aangrenzende tennisvelden. De daarbij geuite zorgen zijn sedert september in eerdere gesprekken mondeling met de verantwoordelijke wethouder en diverse ambtelijke en bestuurlijke gesprekspartners voor het OLT ook gedeeld en kenbaar gemaakt.

De belangrijkste zorg – naast de behoefte aan een duidelijk aanspreekpunt om zaken binnen het Sport- en Cultuurpark (zoals die bestond met Tennisvereniging en nog steeds bestaat met Omwonenden, Brilmansdennen en de Sportverenigingen) voor de coördinatie van activiteiten en evenementen binnen *het Sport en Cultuurpark* als geheel om onderling af te kunnen stemmen - betrof oog voor de consequenties voor het OLT van de omvorming van de

bestemming van het Tennisterrein van ‘sport’ naar ‘wonen’, ook al zou dit tijdelijk zijn. Met name is met enige nadruk aangeven dat de Wethouder, cq het Gemeentebestuur er vooral voor moet waken dat die ‘tijdelijke’ huisvesting op termijn geen opmaat zou gaan vormen tot het (om)vormen van het voormalige Tennisterrein tot een structureel gebruik en bestemming voor ‘wonen’ (van ‘ontheemden’ dan wel van ‘oude of jonge Lossenaren’ waar in de creatieve Lossere politiek al snel losjes sprake van was)

De geschiedenis van het OLT en de ervaringen elders in Nederland met en rond Openluchttheaters leren dat omvorming van een gebied in de nabijheid van een reeds lang bestaand Openluchttheater - de meeste dateren landelijk al uit de jaren ’50 van de vorige eeuw - tot de bestemming Wonen vaak onvermijdelijk leidt tot conflicten van reeds lang gevestigde OLT’s ‘met de verdere omgeving’. Conflicten die vaak ernstige implicaties hebben voor de bedrijfsvoering en overlevingskansen van een OLT. Daarbij valt – op basis van de praktische ervaringen binnen de *Landelijke Vereniging voor Openluchttheaters* – vooral te denken aan hele grote investeringen in ‘geluidswerende maatregelen”; soms zodanig dat men zich af kan vragen of een Openluchttheater nog wel een ‘openluchttheater’ is.

Daarnaast is in voorkomende gevallen landelijk ook de vergunningverlening – en daarmee de programmering die voor een heel belangrijk deel bepalend is voor een gezonde, strategische en duurzame bedrijfsvoering van een OLT – onder spanning komen te staan. Op diverse plekken het land zijn OLT’s op zijn minst ernstig getroffen door plotselinge beperking van mogelijkheden tgv ‘oprukkende woonfuncties’. De (latere) ontwikkeling van woonfuncties in de omgeving van een (reeds lang bestaand) OLT – die er voorheen soms zelfs nog niet waren – leiden doorgaans tot beperking van de mogelijkheden van een OLT om vrijelijk zaken te exploiteren die voordien nog mogelijk, vanzelfsprekend of voor de bedrijfsvoering of programmering van een OLT ‘normaal’ bevonden waren.

In het onderhavige geval is het meer in het bijzonder de vraag of met de wijziging van de bestemming van de tennisbaan van ‘sportveld’ naar ‘woonlocatie’ – ook al zou deze een tijdelijke uitzondering op het bestemmings- of omgevingsplan zijn - niet een essentieel andere situatie ontstaat wat betreft de voorwaarden waaronder de komende jaren de benodigde APV vergunningen aangevraagd, verleend of ‘vergund’ (kunnen) worden; inclusief de toestemming om voor een aantal - per seizoen nader te benoemen - optredens op geldende

en reguliere wijze en anderszins te handhaven geluidsnormen in een aantal gevallen adhv een vergunningsaanvraag te mogen overschrijden.

Het OLT-bestuur gaat er tot nu toe in zijn programmering eensgezind vanuit dat het OLT - conform het gebruik de afgelopen 10-20 jaar – per seizoen 10 keer een uitzondering op de geldende normen kan aanvragen en toegewezen krijgt (mits die optredens om 23.30 zijn afgelopen). Dit is al jaren de staande praktijk qua vergunningverlening voor het OLT, maar natuurlijk wel obv de normen die gelden – en binnenkort wellicht 'golden' - binnen een gebied dat volgens het vigerende Omgevingsplan bestemd is voor (overdag) 'tennissen' (lees: sport) in plaats van '24 uur wonen'.

De vraag is dus of met de verandering – of tijdelijke uitzondering - van de bestemming van de tennisbanen van 'sport' naar 'wonen' niet ook de normen voor de beoordeling van APV aanvragen in het gebied veranderen. Dit zelfs al zou die omvorming van de bestemming 'tijdelijk' zijn voor een periode van 5 jaar zoals de gemeente aangeeft. (Waarbij ik overigens wil opmerken dat de noodzaak van deze 'tijdelijkheid' in de stukken wel erg summier onderbouwd wordt met de wat cirkelredenering-achtig aandoende motivatie dat de aan te wijzen 'woonfunctie' aan het omgevingsplan *tijdelijk* moet zijn omdat 'wonen' qua vigerend omgevings-, cq bestemmingsplan in het betreffende gebied nu eenmaal structureel niet kan, cq is toegestaan). U gelieve hierbij te bedenken: In de bedrijfsvoering van een niet commercieel OLT is 5 jaar een eeuwigheid.

Ik verneem van juridische experts die aangeven dat die 'tijdelijkheid' niets afdoet aan de bestemming – in al zijn tijdelijkheid - waar de vergunningverlening aan getoetst moet worden. Hier is belangrijk dat het in de stukken op dit voor het OLT vrij cruciale punt ten ene male ontbreekt aan een juridisch assessment van de gevolgen voor de vergunningsverlening de komende jaren. Ook uit ambtelijk contact met de gemeente sprak op dit vlak enige verwarring, zo niet onzekerheid.

Als VZ OLT heb ik daarnaast reeds in september de wethouder – en ook bij gelegenheid van een tijdens mijn vakantie telefonisch vanuit het buitenland met de gemeente gevoerd ambtelijk overleg - gevraagd of de gemeente garanties af kon geven voor de daadwerkelijke 'tijdelijkheid' (5 jaar) voor de wijzing van die 'sport-' in een 'woon'-bestemming. Dit heeft namelijk ook gevolgen voor de bedrijfsstrategie van het OLT op langere termijn.

De wethouder en later betrokken ambtenaar heeft daarop aangeven zo'n verklaring niet af te kunnen geven. Dit met als belangrijkste reden dat niet zeker is hoe lang de oorlog in de Oekraïne nog voortduurt.

Tevens valt nu in de stukken te lezen dat de toestemming tot omvorming van de sportbestemming onder bepaalde omstandigheden *kan* worden ingetrokken, maar niet dat deze *zal* worden ingetrokken als de termijn is afgelopen of omstandigheden (of andere omgevingsfactoren als sociale veiligheid of maatschappelijke overlast) voor die tijd veranderen of anders blijken te zijn dan eerder aangenomen. Dit alles laat dus de mogelijkheid open deze bestemming over 5 jaar te verlengen of zelfs structureel te maken. Een 'goede huisvader' denkt op de langere termijn.

Ik merk daarbij overigens op dat een OLT - niet alleen wat betreft geluid – in het verlengde daarvan heel wat meer potentiële inherente 'overlast' en 'veiligheidsproblematiek' met zich brengt dan in de stukken gesignaleerd wordt. Denk bijvoorbeeld aan zwaar – ivm het het ontbreken van keermogelijkheden op de Gildehauserweg soms gedwongen achteruit rijdend vrachtverkeer door hele grote vrachtwagens op de dag (of soms zelfs avond) voor en (nacht na) na de evenementen/optredens op de smalle met het tennisveld gedeelde oprit/toegangsweg tot het podium van het OLT). Een integraal veiligheid-assessment van de - cumulatieve - gevolgen van de nu door B&W voorgestelde veranderingen ontbreekt echter in de stukken van de gemeente.

Hetzelfde geldt, bijvoorbeeld, voor de feitelijke impact van de in de stukken aangekondigde mogelijkheid van een 'parkeerverbod' aan de Gildehauserweg teneinde (parkeer)overlast voor het Tennisveld/Opvangcentrum Oekraïners te reguleren of voorkomen. Zo'n parkeerverbod kan in praktijk niet anders dan ten koste gaan van ouderen en invaliden (in bezit van een gehandicapten parkeerkaart). Deze zijn nu de enigen die volgens de bestendige en met de gemeente afgesproken beleidslijn van het OLT aan de voorkant van het OLT aan de Gildehauserweg mogen parkeren. Meer parkeerplaatsen die men 'af kan sluiten' zijn er simpelweg niet aan die kant van het Theater. Elke invalide persoon wordt om het OLT te kunnen bezoeken dan echter wel afhankelijk van de welwillendheid, beschikbaarheid en inzet van iemand om hen heen om betrokkene voor het Theater bij de ingang af te zetten (en weer op te halen).

Het is belangrijk aan te geven dat ik hier niet volledig kan zijn. Bij dit alles werd ondergetekende echter met name gealarmeerd door de soms wat slordige of onnauwkeurige manier waarop in de bijlagen van het Raadsvoorstel

beargumenteerd wordt dat er van overlast voor de (toekomstige) bewoners van het tennisveld door het OLT geen sprake zal zijn. Zo wordt er als een feitelijke constatering gesproken dat er sprake zou zijn van (slechts) 'incidentele uitvoeringen' ('5 in 2025'; zie p.20 van de toelichting op het voornemen) in het OLT.

Letterlijk luidt het citaat*: "Incidenteel vinden in het Openluchttheater optredens plaats; hiervoor is ontheffing verleend (…) Gelet op de incidentele aard van de optredens (in 2015 vonden er 5 plaats') en dat de optredens uiterlijk om 23.30 zijn afgelopen, is er geen sprake van een onaanvaardbare situatie".*

Dit wordt gesteld terwijl het OLT sedert jaar en dag jaarlijks toch echt van *Mei tot September niet 'incidenteel' maar 'structureel' zo'n 24 evenementen op wekelijkse basis* in en rond de weekenden (en soms meerdere optredens per week) programmeert (vorig jaar met de Bende van Losser (7000 bezoekers in twee weken aan het gebied) waren het er nog aanzienlijk meer.

Waar die '5 optredens' op slaat is niet 'het aantal optredens dat het OLT in 2025 - incidenteel - heeft verzorgd', maar het aantal keren waarbij het OLT afgelopen jaar per vergunning toestemming heeft gevraagd (en gekregen) om optredens te programmeren waarbij het OLT 'de reguliere geluidsnorm mag overschrijden' tot een bepaald aantal – te meten en handhaven - decibel; en dus juist qua decibellen juist meer overlast te mogen veroorzaken dan 'regulier' is toegestaan. Die per vergunning toegestane geluidsnormen heeft het OLT nog nooit overschreden. Waar het om gaat is de reguliere normen waarop uitzondering is gevraagd reeds golden voor een situatie waarbij er geen 50 mensen/gezinnen met jonge kinderen en enkele (oorlogs)geluid-getraumatiseerde ouders) woonden op een nabijgelegen tennisveld.

Volgend jaar zullen we ivm de nu reeds te voorziene succesvolle – en voor de gezonde bedrijfsvoering van het OLT zo belangrijke - programmering voor 2026 waarschijnlijk 8-10 van deze extra vergunningen aanvragen en nodig hebben.

Zo zitten er meer slordigheden/feitelijke onjuistheden of ogenschijnlijke misverstanden in de argumentatie bij het stuk (bijv: onze veiligheidsmensen nemen bij nachtelijke bewaking van instrumenten en geluidsinstallaties ivm opeenvolgende optredens de activiteiten van zo'n 5-7 steenmarters waar. Dit terwijl het rapport van de Gemeente in de bijlagen stelt dat er geen aanwijzingen gevonden zijn voor de aanwezigheid van steenmarters in het gebied. De luidruchtige kauwen-kolonie – waar behalve de vroegere

Tennisvereniging ook het OLT regionaal beroemd, cq berucht om is - vormt soms vanuit het gebied rond de tennisvelden al een overlast voor voorstellingen in het OLT. Laat staan dat je op het terrein daaronder moet wonen en slapen).

Deze bevindingen doen mij ook op andere punten tot mijn spijt wel enigszins twijfelen aan de systematiek en degelijkheid (en daarmee integriteit) van de assessments van de daadwerkelijke gevolgen en impact van de voorgenomen plannen op het gebied als geheel en de beoogde woonfunctie voor de ontheemde Oekraïners in het bijzonder, alsmede de gevolgen voor de activiteiten die de buren van de tennisvelden op hun eigen terrein kunnen en mogen ondernemen.

En dan heb ik het nog eens niet over een impactanalyse van een dergelijke – zelfs tijdelijke - bestemmingswijziging op een onderdeel van het met het gebied beoogde (Sport-, Beweging- en) Cultuurpark voor de samenwerking tussen de verschillende, destijds doelbewust en strategisch bijeengebrachte functies; met name het gecombineerde cultuuraanbod voor jong en oud dat nu juist bij uitstek door de combinatie van functies binnen een samenhangend ruimtelijk gebied zo mooi gestalte zou kunnen en – al volgens de bedoeling van dit LAGA-Park - ook zou moeten krijgen.

Vandaar dat ik de vrijheid heb genomen – zoals het een goed huisvader betaamt – mijn zorgen met U te delen en via deze – voor mij – ongebruikelijke weg onder Uw aandacht te brengen.

In de hoop U hiermede van dienst te zijn geweest,

Met vriendelijke groet

Theo Toonen
Voorzitter Bestuur Stichting Exploitatie Brilmansdennen